

Pozdravljen/a!

Z veseljem Te vabim na otvoritev Poti ob reki lški – »Okljuk«, imenovane po meni, Okljukcu. Učno pot so skupaj zasnovali sodelavci Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU in Krajinskega parka Ljubljansko barje, ob pomoči finančnih sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj in Mestne občine Ljubljana ter organizacijski podpori Občine lg.

Pot Te vodi vse od lškega vintgarja pa do izliva reke lške v Ljubljanico v skupni dolžini 13 kilometrov. lška je reka treh obrazov. Na svoji razburljivi poti teče skozi divji lški vintgar, po rodovitnem lškem vršaju in močvirnem Ljubljanskem barju. Podrobneje jo lahko spoznaš tudi s pomočjo informativnih tabel, na katerih predstavljam različne zanimivosti, povezane s to reko.

Otvoritev bo v petek, 14. marca 2014 ob 12.15 uri pri gostišču Kolišče v Lipah na Ljubljanskem barju, kjer stoji uvodna informativna tabla. Skupaj se bomo sprehodili po krajšem delu poti, zato pridi ustrezno opravljen za barjanski pohod in muhasto pomladno vreme.

Veselim se Tvojega prihoda,

Tvoj Okljukec

PS: Pridruži se mi v prizadevanjih za zmanjšanje motornega prometa na Ljubljanskem barju in se na otvoritev pripelji z mestnim avtobusom št. 19B, ki odpelje iz Tomačevega ob 11.30 (z Bavarskega dvora okoli 11.45) in prispe v Lipe okoli 12.10. Vrneš pa se lahko s tistim, ki bo v Lipah okoli 14.05 ali 14.45, v središču Ljubljane pa okoli 14.30 ali 15.10.

Projekt je sofinanciran iz Evropskega sklada za regionalni razvoj v okviru programa MEDITERAN

Ljubljansko barje

— KRAJINSKI PARK —

POT OB REKI IŠKI – »OKLJUK«

Iška je res prav zanimiva reka. Na svoji razburljivi poti teče skozi divji Iški vintgar, po rodovitnem Iškem vršaju in močvirnem Ljubljanskem barju. Sem in tja pa se na delu svoje poti za več dni, mesecev ali celo let umakne s površja in tako zbudi začudenje v širši javnosti. Zaradi številnih naravnih pojavov, ki jih povezujemo z reko Iško pa tudi zaradi močnega vpliva, ki ga je reka Iška imela na človekove dejavnosti (in obratno seveda) je nadvse primerna za interpretacijo sodelovanja in sožitja človeka in narave na Ljubljanskem barju.

V okviru evropskega projekta 2BParks, v katerem so sodelovali Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU in KP Ljubljansko barje, se je porodila ideja o učni poti ob Iški, s katero bi predstavili bogastvo reke in njene zgodovine.

V zgornjem delu poti, ko sledimo še hudourniški, živahni reki, se spoznamo z nastankom soteske, ki jo imenujemo Iški vintgar, in pojavi, ki so značilni za kraško zaledje te reke. Ko se približamo prvim naseljem, ugotovimo, da je bila vse do nedavnega reka Iška zelo pomembna za gospodarjenje. Ne le, da so po njej splavljali les iz gozdnatega zaledja, njen tok je gnal več kot 50 žag in mlinov. Ko priteče na ravnine pa tudi Iško, kot njeno slavnejšo sorodnico Sočo, mine živahnost. Zaradi počasnejšega toka je odložila gradivo in s tem v dolgih tisočletjih ustvarila Iški vršaj, ki ga danes poznamo tudi kot pomemben vir pitne vode. Spoznamo, kako deluje vodarna Brest in od kod črpamo pitno vodo. V nadaljevanju končno izvemo, zakaj je simpatični Okljukec maskota učne poti. Reka Iška namreč zadnji dve stoletji teče drugod, kot bi bil njen naravni tok. Z namenom večje uporabnosti so jo regulirali in izravnali za človekove potrebe in dejavnosti. Čisto ob koncu se spoznamo še z barjanskim značajem reke in njene okolice, saj Iška priteče na močvirno območje, katerega današnja podoba so močno oblikovale težnje po osušitvi barja, rezanje šote, kopanje drenažnih jarkov ... Za najbolj zvedave pa učna pot Okljuk skriva še več izzivov. Na nekaterih informativnih tablah poti so vprašanja in s pravilno rešeno ključno besedo se lahko potegujemo za praktične nagrade KP Ljubljansko barje. Na spletni strani parka se lahko preizkusimo tudi v reševanju e-lekcij, ki se vsebinsko navezujejo na učno pot. V e-lekcijah se podrobneje seznanimo z žagarstvom in mlinarstvom ob Iški, hidrološkimi značilnostmi reke, gospodarskem koriščenju vode ter trojnosti pokrajin ob Iški. Posebej zanimiva pa je tudi Barjanska banka, ki združuje oba medija, virtualnega in realnega. Je zbirka skoraj 60 terenskih nalog, ki si jih lahko obiskovalec še pred odhodom na teren prilagodi, natisne ter sestavi terensko ekskurzijo med Iško in Brestom.

Barbara Zupanc
direktorica KP Ljubljansko barje

dr. Aleš Smrekar
koordinator projekta, ZRC SAZU